

Zadnje vesti

Oblačno, gorkeje na večer deževno z zvišano temperaturo 45 stopinj najvišje in 35 stopinj najnižje, je vremenska napoved za danes.

Južna Italija je bila med evropskimi državami, katera sta presenetila visok sneg in hud mraz, najbolj prizadeta. 45 ljudi dosedaj mrtvih, kraji, ki niso poznali snega, so sedaj odtrgani od sveta in z italijansko uradno in mednarodno pomočjo pošilja jo prebivalstvu tudi z letali najvažnejšo hrano.

V Clevelandu so našli blizu Lilac Lane truplo, ki je moralo ležati že dolgo časa pod snegom. Policija je ugotovila, da gre za 56-letnega John Pakh, ki je stanoval na Buckeye Rd., prišel pa je v Ameriko kot madžarski begunec pred štirimi leti in pol. Njegov sestanovalec je Johna pogrešal od 5. januarja. Truplo je imelo šest globokih ran.

V Washingtonu bo predsednik Eisenhower danes opoldne predložil kongresu spomenico, v kateri predlaga spremembo McCarranovega vselitvenega zakona. Eisenhower je za liberalnejši zakon, posebno ko gre za kvote, po katerih se smejo naseljevati po Ameriki narodi iz posameznih držav. Napoved je ta, da bo ta predlog v kongresu hladno sprejet.

Danes ima Eisenhower redno tiskovno konferenco in mu bodo stali vprašanja o razgovorih Eisenhower-Eden in o odgovoru Eisenhowerja na drugo pismo Nikolaja Bulganina.

Eisenhower dobiva brzojave naj vložiti ugovor—veto zoper zakon, ki ga je sprejel kongres in po katerem industrija plina ne bo več pod federalno kontrolo. Tudi župana mest Clevelanda in Akrona sta poslala brzojavki naj Eisenhower ne podpisuje zakona. East Ohio Gas Co. zahteva 13% zvišanja cen plinu. Tako navajata župana.

V Washingtonu se danes začnejo v državnem tajništvu razgovori med U.S.A., Veliko Britanijo in Francijo o Srednjem vzhodu.

Služaj črнке Lucy, študentke iz univerze Alabame, ki je bila izključena, postaja mednarodna zadeva. S slučajem se pečajo angleški, še bolj pa sovjetski listi, ki ta slučaj obravnavajo na prvi strani in kot glavno senzациo dneva.

Vodstvo centrale AFL-CIO je zbrano v Miami Beach, Fla. Poleg drugih točk dnevnega reda je bil važen sklep, da se za letošnje volitve zbere volilni fond enega milijona in pol dolarjev, kar pomeni, da bodo delavske unije zelo aktivno posegle v volitve.

Delavsko tajništvo v Washingtonu je izdalo pregled o stanju brezposelnosti. Brezposelnost, danes znaša 2,855,000, ali praktično, da se je v januarju povišala za 485,000.

PLAČE INŽENIRJEV

Ali so ameriški inženirji primerno, oziroma dobro plačani? Napravili so pregled teh plač in so izračunali, da znaša povprečnost teh plač \$5,500—\$7,500 na leto.

Pomen ruske športske zmage v Cortino d' Ampezzo

WASHINGTON, 7. februarja—Živimo v času mrzle vojne. Oba tabora hočeta pokazati, kdo je močnejši in to na kateremkoli polju. Letošnje poletje se vršijo v avstralskem mestu Melbourne splošne olimpijske tekme. Uvod v te olimpijske tekme so bile zimske tekme v Cortina d' Ampezzo v Italiji. Sovjetski tekmovalci so odnesli zmago in dosegli skupaj 121 točk, s tem pa od 24 zlatih medalj—šest. Ameriško moštvo se je postavilo v šesto vrsto in doseglo 54 in pol točke. Ruska zmaga bo eno velikih propagandnih sredstev centralne sovjetske propagande.

V Washingtonu se tega zave dajo, ker gre pač za mednarodno propagando, v kateri ima prestiž kake države veliko vlogo. Ruski tekmovalci v Cortina d' Ampezzo pa so zunanjemu svetu odprli oči, koliko važnost daje Sovjetska zveza na šport, ki ga kratko imenuje "fizkultura."

Na zimskih olimpijadah ruski tekmovalci do sedaj niso bili nastopali. Ko so se sedaj prvič pojavili v Cortina d' Ampezzo, so postali zmagovalci. Sovjetski tekmovalci se niso udeleževali niti poletnih olimpijskih tekem prav do leta 1952. Olimpijske zmage si je lastila od leta 1920 Amerika. Tudi ko so bile olimpijske tekme leta 1936 in to v Berlinu, so Amerikanci zmagali, vključno s Hitlerjevimi nacistov.

Rusi so prvič nastopili leta 1952 v Helsinkih. Takrat še niso premagali Amerikancev.

Washington je postal pozoren na sovjetsko sistematično vzgojo v športu in je moral ugotoviti sledeče:

Sovjetska vlada se je vrgla na sistematično vzgojo na polju športa. Ko gre za mednarodne tekme, se vršijo skrbne priprave vse s ciljem, da rusko moštvo zmaga. Stroške nosi sovjetska vlada. Sovjetska vlada je znala organizirati 12 milijonov sovjetske mladine. Ta mladina se večina po taboriščih, ta taborišča pa so razširjena po vsej Sovjetski zvezi. Tisti, ki trenirajo in ki se izkažejo, dobijo visoke nagrade. Poznani atleti se stavijo v vrste oficirjev Rdeče vojske in lahko dobijo visoke vojaške čine. V notranjosti Sovjetske zveze prirejajo tekme in dobijo zmagovalci visoke nagrade.

V letu 1956 v poletju se vršijo mednarodne olimpijske tekme v Melbourne v Avstraliji. Zapadni diplomati se zavedajo, da če bo tudi na teh tekmah zmagalo sovjetsko moštvo, bo ta trijumf postal važen za propagando. Sovjeti skušajo dokazati, da tudi na polju športa zapadni vzgojni sistem nazaduje in da je sovjetski sistem tudi na tem polju boljši.

Sovjeti hočejo že sedaj, tako je sklepati po pisanju sovjetskih listov, izrabiti zmago sovjetskega moštva v Cortina d' Ampezzo, da svetu pokažejo, da je njihov sistem fizične telesne vzgoje boljši od drugih sistemov. S tem sovjetskim sistemom se vzgojijo zdravi in močni mladenci, kar so pokazali, ko so prvič nastopili na mednarodnih tekmah.

Sovjetska zveza se je vrgla na športsko vzgojo med šolsko mladino in med delavci v delavskih unijah. Šolski mladini da prvenstvo. Kot športnikov atletov med to mladino je v Sovjetski zvezi devet milijonov, med delavci člani delavskih unij pa tri milijone. Sovjetska zveza ima posebno komisijo, ki trenutno vežba 4.800,000 atletov. Kot povdarjeno, stroške vsi vlada sama. V letu 1954 je dala na razpolago za to vzgojo velikansko vsoto sedem

ZENSKE, PA TUDI MLADI, SE POTEGUJEJO ZA DOLAR!

Ko se pečamo z zaposlitvijo, možko in žensko delavno silo tu v Ameriki in drugod, bo zanimivo, če pokažemo na neke pojave, ki so postali v zadnjih letih v Ameriki precej značilni. Namreč, da se ženske rinejo naprej, da gre mladina zelo hitro za dolarjem, da pa se stari neradi umaknejo.

V letu 1940 je bilo 47.520,000 zaposlenih ljudi, ki so odvisni od plač ali mezde na uro. Sedaj jih je okrog 65,000,000.

Če pregledamo, koliko je bilo v letu 1940 zaposlenih žensk, federalna vlada poroča s številko 11.970,000. In danes? Zaposlenih žensk je 20,728,000. Število žensk po raznih službah je naraslo od leta 1940—1956 kar za 73%.

Vprašanje mladine na delu, stare od 14—19 let: V letu 1940 je bilo na delu po istih podatkih 3,545,000, danes pa 4,468,000. Torej velik porast. In 65 let stari in nad to dobo? Leta 1940 jih je bilo na delu 2,090,000, danes jih je 3,221,000. Velik porast.

Kar smo rekli zgoraj, ugotavljamo tudi ob zaključku: Ženske se rinejo naprej, hočejo same zase zaslužiti in imeti svoj denar, mladina hoče kmalu priti do dolarja, starejši ljudje pa se naredi umaknejo z delovnega odra.

Ljubezen vse prenese!

V Chattanooga, Tenn., živi zakonski par Harold in Becky Sowe. Harold se nahaja v krajevni bolnici. Delal je v tovarni, ki izdeluje nadomestne dele za avtomobilsko industrijo in se je povzpelo do predelavca. Pred štirimi leti in to meseca decembra ga je doletela nesreča, da mu je oslabil živec v glavnem sistemu in je izgubil sistem, pa tudi zavest. Harold leži brez zavesti v bolnici že štiri leta; ženi Becky ni kazalo drugega, kakor da je šla v službo. Najprej je razprodala, kar je imela doma, da je krila prve bolniške stroške. Ko pa je vsega zmanjkalo, je morala iti na delo. Stroške bolnice za moža Harolda nosi žena sama. Tragično je, da je Harold postal trajni invalid v najlepši dobi možkega življenja; star je komaj 38 let.

PREBRISAN ROPAR

Blagajničarki nekega kina v Los Angelesu je slučajni gost povedal, da mu predstava ni ugnjala. Pred nos ji je pomolil pišto, lo in zahteval, da mu izroči, kar je v blagajni. Blagajničarka je to storila in tat je odšel z \$212.

Razprodaja

V poznani trgovini Marsich & Russ na 6108 St. Clair Ave. je v teku velika razprodaja raznega blaga in opravke za ženske in dekleta ter otroke. Cene so bile znižane na vsu blagu, katero je le prvovrstne kakovosti.

Bolezen

Že več tednov se nahaja bolna na svojemu domu Mrs. Mary Dobida, stanujoča na 16413 Trafalgar Ave. Prijatelji jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnjega okrevanja.

AMERIKA POSTAJA DEŽELA UPOKOJENCEV-- KDO BO NOSIL STROŠKE ZA NOVE CESTE?

VPRAŠANJE POKOJNIN IN CEST PRED KONGRESOM

WASHINGTON, 7. februarja—V političnih krogih prevladuje prepričanje, da bo sprejeto razširjeno pokojninsko zavarovanje, kakor ga je deloma sprejela že spodnja zbornica. Računati je enako z gotovostjo, da bo kongres pristal na novi program o razširjenju cestnega omrežja, kakor ga je že sprejel senat. O njem ima glasovati še spodnja zbornica. Predsednik Eisenhower se je vdal pritisku republikanskih voditeljev in pristal na demokratski program. Republikanci so namreč Eisenhowerju predložili, da mora kongres že radi volitev izglasovati cestni zakon; ker pa imajo demokratje svoj program, večino v senatu in v spodnji zbornici, naj tudi Eisenhower na ta program pristane. To se je tudi zgodilo.

Ko bo izglasovan novi zakon za Social Security, bo socialna slika ameriškega življenja naslednja:

Social Security razpolaga s fondom 22 milijard dolarjev. Če bodo stopile ženske delavke v pokoj že z 62 leti, bo šlo za takih 800,000 novih upokojen, ki bodo iz fonda Social Security dobile skupno v prvem letu \$400.000,000 pokojnine.

Če bo senat pristal na to, da gredo lahko delanesposobni delavci v pokoj že s 50 leti, bo teh novih upokojencev 250,000.

Nadalje pridejo v poštev člani družine, ki so lahko stari tudi nad 18 let pa so delanesposobni, pa bodo prejeli podporo. Ta podpora bo šla v stotisoče dolarjev.

Kakih 215,000 je novo zavarovanih iz vrst advokatov, zobozdravnikov in privatnih poklicov, raznih uradnikov, ki sicer niso zavarovani.

Ženske, ki gredo z 62 leti v pokoj, bodo dobile pokojnine do \$108.50 na mesec in to brez danih. Enako delanesposobni delavci nad 50 leti. Računa se s tem, da bo v letu 1956 novih upokojencev 1,050,000, kar bo penzijski fond obremenilo za prvo leto za \$600,000,000, za prihodnja leta pa na leto za \$2,200,000,000.

Vprašanje cest in stroškov

Demokratski program novega cestnega omrežja je v kratkem na tale:

FRANCOSKA UGANKA IN U.S.A.

Novi predsednik francoske vlade Guy Mollet se nahaja v Alžiru. Ko je prišel v Alžir, so ga francoski kolonisti sprejeli z gnanimi jaci in gnilo zelenjavo. To je bil protest Francozov zoper politiko Molleta, ki hoče v Alžiru dati politične pravice domačinom Arabcem. Mollet se tega ni ustiral in je imel drugi dan posvetovanja s političnimi voditelji raznih narodnih skupin. Vključ temu, da je vojaški francoski poveljnik odstopil, je Mollet dejal, da bo svojo politiko nadaljeval in da se bo v Alžir ponovno povrnil.

Med Eisenhowerjem in Edenom se je bilo pri zadnjem sestanku v Washingtonu dogovorilo, da naj pride do skupne konference med Amerikanci, Angleži in Francozi, na kateri se bodo posvetovali o položaju na Srednjem vzhodu. Francoska soudeležba na tej konferenci bi preje vplivala odbijajoče, kot pa pomirljivo. Radi razmer v Severni Afriki ima Francija zoper sebe ves arabski svet. In v takem ozračju naj Francija še posreduje na Srednjem vzhodu?

V Washingtonu si belijo gla-

Napravi naj se novega cestnega omrežja v dolžini 40,000 milj. Gre za glavne ceste, ki bodo vezale posamezne države republike med seboj, bodo pa široke in imele štiri, oziroma šest linij.

Popravilo naj se ceste drugega razreda.

Za glavne ceste bo plačala federalna blagajna 90%, 10% pa posamezne države. Za ceste drugega razreda in razna pota bodo šli stroški po polovici; polovica odpade na federalno blagajno, polovica na državno blagajno.

Program je razdeljen na dobo 13 let, skupni stroški pa so proračunani največ na \$51,500,000,000; od teh bo nosila federalna blagajna \$37,500,000,000, države in občine pa \$14,000,000,000.

Kako se bodo krili stroški? Federalni davek na gasolin se bo povišal od dveh centov na tri cente za galon, dalje pa bodo povišane razne davčine, kot trošarine na tovarne avtomobile in na avtobuse. Dalje na primer davki na gume, ki so sedaj pet centov na funt, na osem centov na funt. Davki se bodo povišali tudi na razna goriva. V prihodnjih letih bi tako federalna blagajna nabrala nekaj več, kakor 12,000,000,000 dolarjev.

Kaj je bistvo novega programa? To, da se ne dolžimo za dolgo dobo, marveč, da se gradbeni stroški krijejo iz davkov in drugih pristojbin, ki bodo sicer nove, oziroma povečane, pa bodo za takrat—tekoče.

Kaj je bistvo novega programa? To, da se ne dolžimo za dolgo dobo, marveč, da se gradbeni stroški krijejo iz davkov in drugih pristojbin, ki bodo sicer nove, oziroma povečane, pa bodo za takrat—tekoče.

Novi grobovi

MARY FINK

Kakor smo včeraj poročali, je preminila Mary Fink, rojena Zelenik, stara 43 let, stanujoča na 14901 Darwin Ave. Rojena je bila v Waukegan, Ill.

Tukaj zapuška soprogo Louis, sina Pfc. Carl, ki se nahaja z ameriško zračno silo v Angliji, tri hčere, Mrs. Evelyn Lorenzo, Mrs. Jean Fedorka in Betty, štiri vnuke, v Minnesoti brata John Zelenik in sestro Mrs. Lillian Sayovitz. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 8.45 uri iz pogrebnišnice zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ANNA SMOLE

Včeraj jutraj je preminila na svojemu domu Anna Smole, rojena Tomšič, stanujoča na 5805 Dibble Ave. Stara je bila 73 let in je bila doma iz Starega trga pri Ložu, odkoder je prišla pred kakimi 55 leti. Njen mož Anton je umrl v marcu 1943, sestra Mrs. Mary Japel pa prošlega decembra meseca. Bila je članica društva Ribnica št. 12 S.D.Z.

Tukaj zapuška otroke: Anthony, Mrs. Anna Jereb, Stanley, Mrs. Sophie Esquivel in Joseph, dve vnukinji in dve sestri Mrs. Agnes Gostič in Mrs. Antonia Japel. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 9. uri iz Zakrajskovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Članice podr. št. 10 S.D.Z. so prošene, da pridejo nocoj ob pol osmih v Želetov pogrebni zavod na E. 152 St., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Frances Kozel, v četrtek jutraj pa, da se po možnosti udeležijo njenega pogreba.

Pogreb pok. Frank Weiss

Pogreb pokojnega Franka Weiss st. se vrši v četrtek jutraj ob 8.30 uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnege zavoda, 17002 Lake Shore Blvd., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

Pogreb pok. Marian Hegedus

Pogreb petletne deklice Marian Hegedus se vrši v četrtek jutraj ob 8.30 uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnege zavoda, 17010 Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Kristine ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

Pogreb Joseph R. Bailey

Pogreb pokojnega Joseph R. Bailey se vrši v petek jutraj v Huntington, W. Va., kamor je bilo truplo odpremljeno po Grdinovem pogrebem zavodu, 1053 E. 62 St.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
The American Yugoslav Printing & Publishing Co.
6231 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year — (Za eno leto) \$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 6.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year — (Za eno leto) \$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 7.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZANIMAJMO SE ZA ŠOLE!

(1)

Tudi slovenske družine tu v Ameriki, posebno matere, imajo nekaj domači praznik, kadar gre njihov otrok prvič v ameriško šolo. Tudi kasneje se njihovo oko obrača za otrokom ali varno hodi, ali je prišel pravočasno na šolski avtobus in ko se šolarček vrne domov, ga sprašujejo, kako in kaj je v šoli. Tudi med nami Slovenci je postala življenska zapoved, da naj otroci dobijo potom šol čim več izobrazbe. Zato je razumljivo, da je lepo število otrok slovenskega pokolenja, ki so šli preko vseh šol, danes v privatnih ali javnih službah na pomembnih mestih. Že ko izgovarjamo besedo šola, nas k temu vprašanju vleče srce; gre pač za vekovčno pravilo, da gre za mladino, ki je naša bodočnost.

V zadnjih dneh smo brali, mi pa tudi pisali, da je ameriško solstvo v krizi. Kriza je materialna, hočem reči, da ni dovolj sredstev, da bi bilo dovolj šol in šolskih razredov na razpolago. Tudi učitelji zahtevajo za sebe dostojne plače. Pa pridemo do zanimivega vprašanja, namreč, odkod sredstva? Ali naj za šole skrbijo le občine skupno z državo, v kateri so, brez kakšnega vmešavanja federalne vlade v Washingtonu. Povdarjamo še enkrat, da je ravno to vprašanje zelo zanimivo, ker gre za današnjo Ameriko in za to, ali naj se misel ene države kot so United States of America povdari prav praktično, da smo v resnici le ena država, ali pa naj vlečemo še naprej zgodovinsko ime, da je na primer država Ohio res država. Kakšna pa je oblast te države Ohio?

Kriza je nadalje v tem, da gre, posebno na ameriškem jugu za vprašanje šolanja belih in črnih šolarjev v istih prostorih, po istem šolskem načrtu in s pomočjo istih sredstev. Črnci, katerih je danes v Ameriki okrog 16 milijonov, hočejo popolno enakopravnost, hočejo v šole z belci. Zna na je beseda segregacija, ki pomeni v slovenskem jeziku ločevanje. Ali naj ta segregacija še obstoji, ali ne? Vprašanje črncev kot sužnjev je bilo poleg vprašanja moči federalne vlade eno od tistih, radi katerega smo šli—kmalu bo sto let tega—v krvavo in dolgotrajno državljansko vojno. Če hoče ameriški jug še nadalje vztrajati na segregaciji—ločevanju, potem moramo računati tudi s tem, da bo to stran ameriškega družabnega življenja izrabila temeljito protiameriška propaganda po Aziji in Afriki. Zdi se, da je to vprašanje zopet razbodbano in v resnici obstoja. To nam dokazujejo pojavi v ameriških južnih državah.

Ko se pečamo z vprašanjem šol in s sredstvi, ki naj te šole vzdržujejo, moramo nadaljevati z vprašanjem, odkod sredstva za vzdrževanje teh šol. Odgovor je politično-vzgojno zanimiv in vreden tako pisanja, kakor branja.

Nekaj vzgledov: Kateri davki nas danes najbolj tišijo? Odgovor je ta, da federalni davki, zlasti pa "income tax." V davčnem vprašanju je torej prevladala centrala, to je United States of America nad posameznimi državami, ki nosijo to ime samo še kot zgodovinski privesek.

V Ameriki je najštevilnejši delavski stan. Ta stan zanimala, kaj bo z njegovo bodočnostjo, kaj bo, ko bo star, kaj bo recimo z njegovo pokojnino. Imamo veliko ustanovo Social Security, ki pa je zopet FEDERALNA, z drugimi besedami, ustanova, ki velja za vso republiko. Torej tudi glavno delavsko vprašanje ni rešeno po državah, kot na primer Ohio, marveč za vso republiko. Vprašanje najnižje mezde, ki bo kot en dolar na uro rešeno praktično s 1. marcem t. l., je rešeno federalno. Delavske unije so sploh v principu za to, da se še ostala vprašanja spravijo v okvir republike, ne pa posameznih držav. Važen je stan ameriških farmarjev. Tudi njihovo vprašanje rešuje federalna vlada, torej za vse in za vso republiko. Govorimo o zalozgah živih in kam s temi zalozgami, pa je vse v rokah federalne vlade. Kaj torej še ostane v rokah posameznih držav, kot na primer Ohio? Prav malo in položaj gubernerja je v resnici le še zgodovinski. Že sedaj hočemo urediti vprašanje zdravstva na federalni podlagi; tudi vprašanje cest, vsaj s federalno pomočjo. Republika, torej federalna oblast zmaga!

L. C.

Urednikova pošta

Pred odhodom v domovino

CLEVELAND, Ohio — Predno se poslovim za vedno od mojih dragih sorodnikov in prijateljev ter znancev, s katerimi sem se seznanil tekom mojega pet in pol mesecev bivanja v vaši sredi, se želim vsem toplo zahvaliti.

V prvi vrsti se iskreno zahvaljujem moji sestri in njenemu možu, Frances in John Lekan na 1105 E. 77 St., ki sta me povabila in plačala vse stroške za moje bivanje tukaj v Clevelandu. Prišel sem iz Loške doline.

Drugič se zahvaljujem vsem rojakom in rojakinjam ter prijateljem za vsa lepa darila, ki ste mi jih izročili, kot tudi za vso izkazano ljubezen do sorojaka. V resnici sem bil sprejet kot vaš rojak in kot vaš prijatelj, kamorkoli sem prišel na obisk ali kdorkoli me je obiskal.

Iskrena hvala tudi vsem, ki so mi napravili tako prišerno odhodnico zadnjo nedeljo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Hvala mojim bratrcem, ki so se izkazali kot moji bratje. Pozdravljam vse moje rojake, kateri me niso mogli obiskati in jih jaz misem utegniti pred odhodom obiskati.

Moja topla zahvala naj velja vsem in vsakemu, ki mi je izkazal gostoljubnost in prijaznost v času mojega bivanja v vaši sredi. Zelo se mi je tu dopadlo, rad bi ostal, a človek vedno ne more kar želi. Sedaj odhajam v rojstni kraj v Stari trg pri Rakeku, kjer imam svojo družino. Nikoli ne bom vas pozabil. Pozdravljeni!

Matija Strle
Markovec 5, Stari trg
pri Rakeku.

PŠENICA IZ KANADE V POLJSKO

Lansko leto je Kanada prodala komunistični Poljski 9,250,000 bušljev pšenice. Letos znova in to na kredit 3,700,000 bušljev.

Trije novi uradniki izvoljeni pri St. Clair Savings & Loan Co.

Don Schneller Leonard J. Held Victor F. Rozance

Na seji novo izvoljenega direktorija so bili pred kratkim izvoljeni trije novi uradniki St. Clair Savings & Loan Co., ki ima dva urada, enega v sredi slovenske naselbine na 813 E. 185 St., drugega pa na 6235 St. Clair Ave.

Don Schneller, 310 E. 262 St., Euclid, je bil izvoljen tajnikom družbe, pri kateri je dosedaj imel mesto pomožnega tajnika. Schneller je graduiral iz Cathedral Latin High šole in Dyke & Spencerian kolegija, kjer je študiral "accounting" in "finance." Služil je 10 mesecev pri vojakih na Koreji. Sedaj je blagajnik Northeast Round Table clevelandskega zemljiškega odbora, ter je znan igralec golfa.

Leonard J. Held, 746 Northfield Rd., Bedford, je bil izvoljen podpredsednikom. Graduiral je iz Sandusky High šole, pohajal je v Bowling Green State univerzo, in graduiral je iz odvetniške šole v Cincinnati. Napravil je odvetniški izpit in zadnjih pet let je bil v službi pri National City Bank. Pri St. Clair Savings

Pridite na maškeradno veselico Prog. Slovenk

EUCLID, Ohio—Zopet bo prijetno pri krožku št. 3 Progressivnih Slovenk in sicer v nedeljo, 12. februarja. Ta večer se bomo zabavali na maškeradni veselici, ki jo Progressivne priredijo v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave.

Društva in splošno občinstvo je nam bilo do sedaj vedno naklonjeno in vedno smo imele lepo število obiskovalcev na naših priredbah. Upam, da nas ne boste pozabili tudi ob tej priliki. Ne pozabite nas obiskati in se z nami vred malo razvedrite.

Apeliram tudi, da se našemite, da bo več smeha in dobrega razpoloženja. Nagrad bodo deležne vse maske, ne samo tri, kot je bilo prvotno poročano. (To se je na zadnji seji spremenilo.)

Kuharice in natakariice vam bodo dobro postregle, in kateri bo hotel večerjo, bo tudi postrežen. Za ples bo igral Ludwig Trio poskočne polke in sanjave valčke.

Prav iskreno ste vabljeni vsi—pridite in na svidenje v nedeljo, 12. feb. v Ameriško jugoslovanskem Centru na Recher Ave.

Elizabeth Matko, tajnica.

Popravek k poročilu o konferenci SND

CLEVELAND, Ohio—V poročilu o konferenci lastnikov certifikatov Slov. nar. doma na St. Clair Ave. se je vrnila neljuba pomota. Pravilno bi se moralo glasiti, da je bilo pri prvem glasovanju izvoljenih šest direktorjev, pri ožjih volitvah med Frank Mack in J. Breščak, je bil izvoljen Frank Mack. John Smuk je bil izvoljen pri prvem glasovanju, ne pri ožjem.

Toliko v blagohotno popravilo, da ne bi se komu po nedolžnem godila krivica. Pomota je bila narejena od moje strani, za kar mi je žal. Upam, da bo s tem pojasnilom vsem v zadovoljstvo. John Tavčar, tajnik S.N.D.

Piše: ANDREW VIČIČ

MOJE POTOVANJE PO EVROPI IN ROJSTNI DOMOVINI

(nadaljevanje)

Na parniku domov grede smo imeli mnogo prijazne družbe, le da smo prvi dan in polovico drugega dne imeli zelo slabo morje, potem pa se je umirilo in imeli smo se lepo. Postrežba je bila izvrstna. Peti dan smo pristali v pristanišču v New Yorku. Ker sva zapustila New York malo pred poldnevom, sva se vozila le do Binghamptona, kjer sva obiskala prijatelje, s katerimi sva bila v Floridi. Tam sva tudi prenočevala. Razumljivo, da je bilo tam veliko radovednosti kod vse sva hodila in kaj sva videla, kako je sploh v starem kraju. Od tam sva se potem napravila na pot domov naravnost v naš "Good Old Euclid, Ohio."

Rad bi še omenil, oziroma podal svoj vtis o Evropi in stari domovini. Resnica je, da ko je ta nova Jugoslavija pričela, ni imela ničesar, saj v kolikor sem čital v časopisju, ni imela niti poštene lokomotive, ne traktorjev, ne trukov, ne avtomobilov in tudi ne strojev, da bi kaj izdelovala. Torej, bom rabil tisti znani stari pregovor, ki pravi: z golo roko je težko kače loviti.

In to je tudi res. Ampak vodstvo tudi ni tako kot bi moralo biti. Kot se meni zdi, niso zadosti podjetni, nimajo pojma o pravi trgovini. In kdor se ne razume na svoje delo, lahko napravi več škode kot pa koristi.

Slišal sem tam, da kmet ne sme iti v svoj gozd, da poseka drevo za kurjavo ali za kako drugo potrebo, razen če ima posebno dovoljenje od vlade. To je vse dobro ako je pomanjkanje lesa. Ampak kakor sem tam slišal, in sicer od človeka, ki je bil sam med onimi, ki so tam delali, da so nekeje v Hercegovini posekali na stotine in stotine hektarov gozda že pred štirimi leti, pa še danes ležijo tista drevesa na tleh in gnijejo. Dotičnega človeka sem vprašal zakaj. Odgovoril mi je, da tam bližje ni železnice in tudi nobene ceste, da bi po njej lahko izvažali ta les. Torej, tu se vidi, da ljudje, ki dajejo taka povelja, da se drevesa poseka in potem pustijo gniti, ker niso vnaprej poskrbeli kako jih bodo spravili do ljudi, ki rabijo les, se prav nič ne razumejo na svoj posel. Zakaj ni tisti človek, ki je za to odgovoren, gledal, da bi najprej napravil pota ali železnico v tisti gozd. Potem ne bi bilo izgube, ampak dobiček, kar tam tako zelo nujno potrebujejo.

Se nekaj se mi je zdelo čudno. Naprimer kjerkoli imamo tu v Ameriki parke ali letovišča, je

vse polno vsakovrstnih trgovcev, ki prodajajo sladoled, mehke pijače, razglednice, balončke in druge predmete. Ko sem jaz hodil in se vozil po Jugoslaviji, nisem nikjer videl, da bi se kdo zanimal za kaj takega podjetnega. Po mojem mnenju, če bi imeli tu v Ameriki Postojnsko jamo, bi od same Jame živelo od 100 do 500 ljudi. Ravno tako bi lahko dobro uspevali v Jugoslaviji, ker za časa mojega bivanja tam sem videl turiste iz Nemčije, Nizozemske, Avstrije, Švice, Danske, Francije, Anglije, itd. Menim, da turisti, ki tako potujejo, imajo denar, torej kakaj nimajo tam Slovenci ali Jugoslovani kakšna trgovska podjetja, od katerih bi imeli dobiček. Tam bi prav lahko imeli vsakovrstno literaturo, razglednice o Jami v raznih jezikih, kot tudi vsakovrstne izdelke, ki jih Jugoslavija izdeluje. To bi pomagalo tistim, ki izdelujejo te stvari, kot tudi tistim, ki jih prodajajo. To bi bilo po trgovsko in bi neslo.

Torej, ko sem šel v Postojnsko jamo, so mi računali 350 dinarjev vstopnine, enako za ženo, kar je bilo skupno 700 dinarjev, in čeprav bi hotel več zapraviti, ne bi mogel, ker nimajo tam nikakršne stvari naprodaj. Le neko mlado dekle je stalo pred Jamo in čistilo ljudem čevlje za 50 dinarjev za osebo.

V Jugoslaviji je vedno mnogo turistov. Jaz nisem za to, da bi se moralo te turiste odirati po odušurko, mislim pa, da če imajo denar in ga hočejo zapraviti, zakaj ne bi Jugoslovani, odnosno Slovenci podvzivali se, da bi oni imeli koristi. To ne bi bila goljufija, ker turisti, ki imajo namen zapraviti denar, ga bodo zapravili, če ne tukaj pa kje drugje. Obenem pa sem mnenja, da bi si turisti z veseljem nabavili razne predmete in spominčke iz Jugoslavije, kot je naveda kadar kdo gre kam na obisk.

So pa tudi druge stvari, ki se mi niso dopadle, kot naprimer pomanjkanje postrežbe po gostilnah, restavracijah in hotelih, ker tega se ne vidi po drugih državah. Torej, zakaj je to? Menda zato, ker so delavci plačani toliko na mesec in jih ne briga koliko odjemalcev bodo dobili, njim je le mar kako hitro bo mesec pri kraju, da bodo dobili plačo. Morda bi kdo rekel, zakaj pa nimajo ljudi, da bi vse to nadzorovali? Stvar je taka, da bi potem mogli imeti več nadzornikov kot pa delavcev. Jaz mislim, da če bi bila tam borba za kruh ali za obstanek, vsaj v

malih podjetjih, kot so prodajalne, gostilne, restavracije in druge, katere ne zmorejo imeti takih nadzornikov, da bi se moralo dati taka podjetja nazaj ljudem v privatne roke in vlada ne bi trpela vsled tega zgube.

Tam bi naprimer morali imeti podjetja na taki podlagi kot tu v Ameriki, če bi vlada hotela imeti od njih koristi. Torej, predno tu nekdo lahko odpre gostilno mora vnaprej plačati \$1,000 za licenco. To pomeni, da dobi vlada en tisoč dolarjev čistega dobička predno lastnik napravi en cent. In ko človek plača en tisoč ali še več, bo gledal, da bo tisti tisočak dobil nazaj, in povrh pa še več drugih, zato pa pridno dela in postreže svoje odjemalce, tako da pridejo zopet nazaj k njemu v goste, in lastnik ima pri te mveč dobička.

Meni se je zdelo, da v trgovinah, kjer so nameščenci plačani toliko na teden ali mesec, da so le toliko zainteresirani kako hitro mine čas v trgovini.

Nekaj pa le moram priznati Jugoslaviji, namreč, da je veliko napredovala po zadnji vojni v večji industriji. Tako imajo naprimer v Ljubljani Litostroj, v Mariboru imajo mnogo novih tovarn, tam izdelujejo avtomobile in vsakovrstne druge stvari, v Kamniku imajo nove tovarne, v Trzinu imajo tkalnice, v katerih izdelujejo blago za obleke, na Jesenicah so prav dobro spopolnili železno industrijo. Sicer ko sem bil na Bledu, je imela jugoslovanska vlada razstavo vsakovrstnih stvari, ki jih izdelujejo v Jugoslaviji, in videl sem mnogo stvari, o katerih ne bi nikdar mislil, da jih izdelujejo v Jugoslaviji.

Ne mislite pa, da sem jaz šel v Evropo ali Jugoslavijo, da bi koga učil kako naj živi ljudstvo tam, saj jaz sam nisem kak učenjak, ampak preprostan človek, ker sem že mnogokrat videl ljudi po raznih krajih, najsi bo po Evropi ali Ameriki, kateri niso ničesar delali, če jim ni bilo treba, da če imajo borbo za obstanek in so prisiljeni delati, da so koristni člani človeške družbe. Potrudijo se in storijo več v splošno korist.

Torej, jaz sem šel v Jugoslavijo in Evropo na izlet, da obiščem naše brate, sestre in sorodnike, kjer smo imeli skupaj mnogo veseliga razvedrila in užitka ko smo si obujali stare spomine. Jaz bi priporočal vsakemu, kateremu je le mogoče iti, da vsaj za par mesecev gre tja na obisk, ne bo mu žal, ker je po svetu še mnogo lepote, katere nismo še videli in jaz mislim, da je ta zato na svetu, da jo ljudstvo uživa.

(Konec)

22-NADSTROPNA STAVBA ELEKTRIČARSKÉ DRUŽBE V GRADNJI

V sredo, dne 1. februarja se je zasadilo prvo lopato v zemljo kot pričetek gradnje velike 22-nadstropne stavbe, ki jo namerava postaviti na Public Square Cleveland Electric Illuminating Co.

Ko bo poslopje dogotovljeno pozno prihodnjega leta, bo obsegalo 400,000 kvadratnih čevljev ter bo eno najmodernejših in najlepših pisarniških poslopij v srednjem zapadu.

Poslopje bo imeli lice na severozapadnem vogalu Public Square ter bo znano kot The

Illuminating Building. Stalo bo 17 milijonov dolarjev. Električarska družba sama bo zavzemala pet prvih nadstropij poslopja, skupno 80,000 kvadratnih čevljev prostora.

Zunanja stena poslopja bo iz stekla in aluminija, notranjost bo popolnoma umetno prezračena in moderna v slehernem detajlu obrisa in gradnje, in čakalnica ali hodnik bo obsegala dva nadstropja. "Plaza" ali hodnik do poslopja z strani na Public Square bo meril 65x200 čevljev in bo imel umeten bazen in zasajeno drevje in cvetje.

Poslopje bo opremljeno z štiri vrstnimi avtomatičnimi dvigali Westinghouse izdelka, prostor za parkiranje avtov pa bo v sednjem poslopiju, šest-nadstropni garaži, kjer bo imelo prostor 400 avtov.

Gradnja je šla v polni tek po kratkih javnih obredih, katerim so prisostvovali: župan Anthony J. Celebrezze, coucilman 31. varde Wilson M. Latkovic, predsednik Ostendorf-Morris Co., Warren L. Morris, katera družba gradi novo poslopje; predsednik The Illuminating Co., Elmer L. Lindseth, in Rev. dr. Robert B. Whyte, župan Old Stone cerkve.

GASILEC IN POZIGALEC HKRATI

V Waldesbergu v Avstriji so sprejeli v četo prostovoljnih gasilcev še ne 16 let starega Adolfa Walterja, ker je bil pri vsakem požaru zelo požrtvovalen. Ker pa v tem kraju dolgo ni bilo požara, je fant sam poskrbel, da gasilci niso bili brez dela. Dva-krat je podtaknil ogenj, da bi lahko "požrtovavino" gasil. Sodisce ga je kot mladoletnika poslalo v poboljševalnico.

MATIJA GORJAN

Jože Pahor

(nadaljevanje)

"Bojim se resnice," je povedala žalostna, "a ji moram pogledati v oči. Kaj naj storim za puščena? Kam naj se obrnem brez sredstev in v sramoti?"

Montanarus jo je skušal potolažiti, da ji bo pomagal. Dal ji bo denarja, nič naj ne skrbi. Več ne more storiti, ker je šele v začetku študij in bodo leta prešla, preden bo imel svoj kruh.

"Iskati sem te morala, da si prišel danes k meni!" je očitala vsa solzna in polna bridkega dvoma.

"Saj nisem vedel, kako je s teboj," se je branil, dasi se mu je upiralo, da vara dekle.

"Naveljal si se me," je odgovarjala bolno, "nikdar me nisi ljubil; ne morem ti povedati, kako strašno mi je zdaj!"

"Saj bo še vse dobro," jo je tolažil, dasi je čutil vso plehkost svojih besed; "ne boj se, zavedam se svoje dolžnosti!"

Majdo je premagalo, krčevito jo je zaihtela.

"Ali mi res ničesar več ne verjameš?" jo je vprašal.

Majda je ihtela vedno huje in iz njenih pretiranih besed je mogel razbrati njene obupne namene. Pretreslo ga je; videl je dekletovo duševno razpoloženje in se zbal.

"Ne bom te zapustil," je dejal, "samo pomiri se!"

"Govoriš resnico?" je vprašala.

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEArborn 2-3179

FARM FOR SALE

240 AKROV FARMA okrog jezera blizu Spooner, Wis., 8-sobna deželna hiša, poleg 3-sobna koč, več hlevov, 2 kokošnjaka, žitnica, prekajilnica, vsakovrstno drevje za drva, primerno za ribolovstvo od junija. Izredno dober nakup za \$9.500. George Vistain, 1401 Gunderson, Berwyn, Ill. Stanley 8-7759

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — Good going business in W. Suburb. Fully equipped, including air conditioner and Neon sign. Seats 50-60, tables and stools. Good location in industrial area. Call owner for appointment. GLadstone 5-6003

RESTAURANT and COCKTAIL LOUNGE — All modern. Air conditioned large dining room. Excellent income. Reasonable rent. Good lease. Priced for quick sale due to other interests. Must be seen to appreciate a real buy. 1122 Granville. Call owner for appointment HOLlycourt 5-9489

MALE HELP WANTED | MALE HELP WANTED

NEW HORIZONS

LENKURT

MECHANICAL ENGINEERING
DESIGN DRAFTING
ELECTRONIC PROTOTYPE
CONSTRUCTION TECHNICIANS

A limited number of men who are experienced in the mechanical design of electronic assemblies can now advance to semi-professional or professional status with one of the world's leading electronic firms.

If you are an electro-mechanical design draftsman or have electronic prototype construction experience and have done drafting you may qualify for one of these positions.

Here is your chance to advance in a position that calls for good experience rather than college degrees. If you are not satisfied with your present chances for personal growth and development contact Mr. FOSTER now at:

Lenkurt Electric Co.

1105 COUNTY RD., SAN CARLOS, CALIFORNIA

la, drobna iskrica upanja je zagorela v njej.

"Resnico!" je zatrdil, dekle pa ga je pogledalo s solznimi očmi, ki se je vanje kradel žarek.

"Čakala te bom, le ne zavrzi me," je prosila; "kako naj živim brez tebe!"

"Obiskal te bom!" je obljubljal. Nato je vstal in jo je objel. Smilila se mu je, čutil je svojo krivdo, oškodovati jo je moral s prijazno besedo. Majda se ga je krčevito oklenila.

Ko je odhajal, je bil zamišljen in ozlovoljen. Kesal se je zaradi svojega življenja v Ljubljani in bilo mu je kakor igralcu, ki je začutil, da izgublja prelepo igro. Moral bi jo dobiti, pa je zaigral, lahkomišeln in nesposoben, ko je bila igra prav za prav dobljena.

Kakor mesečna je tavalala Majda za njim po dvorišču. Dušila je solze in njena bolečina je rasla do zvezd.

11

Ljubljana se je odela v zastave. V Trzinu je bil stopil na deželna tla Maksimilijan I., veseli in zgovorni nemški knez, dostopen za vse in prav tako površen z deželnim glavarjem na čelu, dolg spreved konjnikov in kočij se je v prazničnem soncu razvil navzdol proti Kranju. Četa trobentačev je naznanjala no-

Chicago, Ill.

FEMALE HELP WANTED

GENERAL HOUSEWORK—Small family. Stay. Lovely private quarters. Suburban home. Near transportation. VErnon 5-3344

WANTED Competent Woman over 50 years to be companion and will be given good home. Also medical care when needed. Call — MULberry 5-4278 after 12 P.M.

CLEANING WOMAN — In Park Ridge home. 2 adults. 5 day week. Pleasant environment. — Call Mrs. Hood. TALcott 3-9505

HOUSEKEEPER — Must be good with children. Stay. Good salary. BAYport 1-2577

COMPETENT WOMAN to assist with general housework and cooking. Some nursing. Stay. Own room. SPRing 7-4934

vico, da je vladar v deželi, tlačani po polju so se odkrivali.

Razkošna vrsta iskrnih konj, dragocenih voz in ponosnih ljudi v bogatih, pisanih oblacihih z blestečim orožjem in z živimi, vihrajočimi prapori je jemala vid, pesem trobent in pritrkovanje zvonov je odmevalo od gozdov pod gorami in v tlačanovem sruc.

"Oni tam v bleku in razkošju," je podmolilo šepetala kri, "ti napol razcapan, premočen od znoja, rjav od sonca in umazan od zemlje in gnoja! Oni spočiti in neskrbni, ošabni in objestni od brezdelja, ti zdelan in utrujen, plaht in s širokimi, žuljavimi rokami brez moči in brez pomena! Kaj iščejo tu, na tem prelepem polju v sončnem jutru? Klander iz Sv. Lucije bi povedal, če bi jih videl! Ena sama skrb jih teži, bi dejal, skrb, kje in kako bi ti lahko še kaj iztrgali iz rok in iz ust, ker jim nikdar ni zadosti! Prav bi imel. Tlačan, odkrij se, oni vedo, kaj delajo!"

Sončni spreved je polagoma tonil v gozd, od nekdaj je priobnel grom. V Kranju so zažigali topove. A gospod, ki je z ognjem in gromom pozdravljal visoke goste, ta dan ni imel sreče. Ubilo ga je. Imeli so sitnosti, da ne bi prišla nezgoda na vladarjeva ušesa, naglo so jezili proti Goričanom, kjer je čakal eminenca Christophorus, lumen mundi et ecclesiae, ki je bil pripravil izdatno kosilo.

Po kosilo se je spreved spet uredil. Ko se je bližal Ljubljani, so z Gradu grmeli strelji. Na cesti skozi Šiško je mrgolelo ljudi, ki so čakali goste. Zbrano je bilo tu vse plemstvo, zadnja plemiška rodbina v deželi je poslala svojega zastopnika. Za njimi so stale dolge vrste vojaštva, štiri stotnije jezdecov. Tudi duhovščine je bilo mnogo, le meščanov ni bilo nikjer, kakor da se vse to, kar se godi, njih ne tiče.

Trobente so naznanile, da se pričinja pohod z najvišjim knezom. Prva so šla izbrana dekleta, lepote, živo smejoče se cvetje. Za njimi je jezdi vladar s svojim spremstvom, z visokimi svetniki in cerkvenimi dostojanstveniki, za temi izbranci se je uvrstilo vse deželno plemstvo. Samozavestno se je pozibavalo v sedlih, srečno, da se meščanstvo niti blizu ne upa. Glejte nas, je govoril spreved slovesno, zapomnite si, kdo smo! Zemlja in vode, gozdi, ravnine in gore, vasi in ljudje v njih, vse to je v naših starodavnih grbih, naša večna last! Kdo je, ki bi nam bil enak?

Chicago, Ill.

REAL ESTATE

KUPITI naravnost od gradbenika v Posen. Nizka cena samo \$10.500, nova hiša s 2 spalnicami, polna klet, električna kuhinja, obita kopalnica, gorkota na olje, okna "awning" tipa, blizu trgovin in šole. Lota 37 1/2 x 125. 14331 South Palmer, ali pokličite FULTON 8-0181

DOWNERS GROVE — 6 sobna hiša, obita s ploščami, prodaja sam lastnik; 75x150 splanirana zemlja, blizu transportacije, javne in farne šole.

Pokličite za podrobnosti Downers Grove 1510-M

BROOKFIELD — Lahko takoj prevzamete, 5-sobna hiša, h kateri lahko dodate, 5 let stara; 3 velike spalnice, kopalnica zgoraj, spodaj stranišče; kombinacijska zimska okna in vrata ter mreže. Dve garaži. Klet. Kupite od lastnika.

9529 Jackson HUNter 5-9254

OAK PARK — \$31.500 — 5 room custom brick. 2 large bedrooms up. 1 1/2 baths, gas heat, natural birch trim-stone fireplace, extras, plaster board, light basement, large garage. By owner.

534 N. Kenilworth VILLage 8-6230

NORTH RIVERSIDE — By owner. 4 bedrooms, 2 baths, brick and Lannon stone, 6 room, 1 1/2 story residence. Screened rear porch, tile bath, 9 closets, outdoor fireplace with patio. Many extras. 2447 3rd Ave. RIVERSide 7-0065

BUILDING WITH TAVERN FOR SALE — 4 rooms in the rear, 1-4 and 1-5 rooms upstairs with gas heat. Automatic hot water tank, 2 car brick garage with overhead doors. Widow will sacrifice on account of death. ROCKwell 2-0418

Kje je, ki bi bil močnejši od nas?

In kakor da ponosnega bleska še ni dovolj, je jahala zadaj plemiška mladina, sveža in lepa, razvrščena v slikovite skupine s prapori, s kopji in ščiti. Plemiške rodbine so poganjale bogatih, zdravih mladik, veriga iz sedanjosti v prihodnost je bila sklenjena.

Zadnja skupina je nosila meče. Bili so borci, ki jih je vodil Montanarus. Končno je prišla njegova ura, ki je vzlic vsemu tako hrepnela po njej njegova častiljubnost. Zdaj je bilo pozabljeno, kar je neprijetnega prestal, saj je bil prepričan, da je le zavist silila na dan pri meščanskih mladih. Da, kdor kaj zna in more res tudi pokazati, ta se lahko vzpne višje! Bogastvo samo še ni vse. Baccalareus je komaj in vendar odlikovan med tolikimi!

Za četo z meči so se uvrstile še štiri stotnije vojaštva, spet sami jezdec, vsi s sulicami, da je bilo videti kakor živ gozd. Vsa ta množica se je pomikala proti mestnim vratom, da so se ljudje spraševali, kje bo prostora za vse.

A ko so prve vrste stopile v mesto, je prišlo iznenadenje, ki ga je bil pripravil izgnani Galjard. Po ulicah je bila razvrščena meščanska bramba, pešci sicer, zato pa med njimi "baziliski" vitke, dolge cevi novih obrambnih topov, da se je plemstvo spogledovalo. To orožje ni bilo le živa priča mestnega bogastva, bilo je tudi znamenje moči in volje, da bo meščan branil svojo svobodo.

Drugo iznenadenje je čakalo na glavnem trgu pred mestno hišo. Kakih sto mestnih svetovalcev, zunanjih in notranjih, se je izvrstilo tu v črnih žametnih oblekah, da so sprejeli visokega gospoda. Pisani blesk viteških opravi in perjanic, podoben karnevalskemu plesu, je hkrati zasenčila resnost in umerjenost temnih oblek, pri najodličnejših mestnih možeh okrašenih s težkimi, zlatimi verižami. A med njimi je bil plečati mož s kratko črno brado, ki je kakor v štrikotu obrobljala zdravi, rdeči obraz—Mihael Galjard. Prišel je, da pozdravi kneza v imenu meščanov, ki jim je bil Maksimilijan I. naklonjen, saj je tako pogosto potreboval njihove denarne pomoči. Da je prišel iz izgnanstva, ni povedal. Plemiško

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32 1/2 do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere. bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrti med 10 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.

1 meter — 3.288 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje sprejeta potom zakonodaje.

1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklah družna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15 3/4; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

zmagoslavje je upadlo, meščani so pokazali, da stojijo sami zase, neodvisni.

12

Že več tednov pred cesarjevim prihodom je v Ljubljani vse vrvelo. Pripravljali so stanovanja za vladarja in njegovo spremstvo, snažili so hiše, ulice in trge, krasili jih z zelenjem in cvetjem. Zdaj je bilo življenje še toliko živahnije. Pričele so se najrazličnejše zabave. Vedri Maksimilijan I. je bil nad človek med ljudmi, prijal mu je, če je mesto vrvelo prireditve. Sam prijatelj iger je bil zdaj pri konjskih dirkah, zdaj pri tekmah čolnov in ladij na Ljubljani, pri bitki čolnarjev, zdaj spet pri vojaških nastopih. S prireditvami so se vrstile gostije, druga bogatejša od druge. Najodličnejše so bile v novem škofiškem dvorcu.

Eminenca Christophorus Rawber je hotel pokazati, kaj je, in ni varčeval, kadar je prišel čas. Mož, ki ga je moral škofovski sedež čakati od osemnastega leta, ko ni bil še niti v duhovniškem posvečenju, in ki se je v Italiji in Nemčiji izkazal kot moder in izredno delaven državnik, je imel kot cesarjev zaupnik polne roke dela. Pri veselih pojedinah so se še najlaže plele mreže, ki je zaradi njih prišel Maksimilijan I. sam v Ljubljano, dasi je trde posle rajši prepuščal svojim zvestim. Eminenca Rawber, ki je že sam vodil čete proti Benečanom in ki jih je moral tudi vzdrževati "ex propriis," ker so bile obvisle na njegovih ramenih, je najbolje vedel, koliko pogoltno vojna in kakšne žrtve so potrebne. Zdaj je skušal zmehčati najvplivnejše plemenitaše, da dajo sredstev za zmagovali konec. Načrt je bil preprost. Če se pridobe nekateri najuglednejši možje, se drugi ne bodo mogli upirati, ko se bo Maksimilijan I. z vsem sijajem pokazal pri zborovanju deželnih stanov. Če bi bili stanovi vodili odločno, pametno vojno politiko, če bi bili dali o pravem času, s polno roko dovolj sredstev, bi čete že davno izvojevale

zmago in mir. Tako je treba sedaj nadomestiti zamujeno, najstane, kar hoče. Blesk, slastna, obilna jedila in izbrana pijača so še najprej ganili skopa srca, da so se otajala, in v vrtincu zabav je popustil tudi razum. Ljubljana je vrvela in v tem vrvežu se je ustvarjalo novo razpoloženje, ki je pozabljalo, da vodi najemniške čete na bojišču od Pazina čez Tržič, Gradiško, Gorico in Videm noter do Feltreja že več let boje samo zaradi plena.

Poleg iger, poedin in slikovitih nastopov so odločale v vseh teh važnih stvareh še plesne zabave. Brez njih bi ne bilo pravega življenja. V splošnem veseljačenju so se razgibali še meščani, vajeni bolj umerjenega življenja, vsaj tu in tam so se ugledile prežeče osti.

Montanarus se je s svojimi mladci res odlikoval, nosili so ga na ramenih, uspeh je bil balzam njegovi samoljubnosti; a miru ni mogel najti. Razdvojen je begal okrog, pil je, razdražen se je spopadal z znanci in iskal—Klaro. Mimogrede jo je že nekaterikrat videl pri prireditvah, a se mu je zdelo, da se mu umika. Iskal jo je doma, pa je ni bilo. Prosil jo je z listom, naj ga počaka, a se odgovoriti ni utegnila. Mar ga neče več poznati?

Naposled jo je prestregel. Pod večer je bilo, Klara se je pripravljala na ples. Opazila je Montanarusov mračni obraz in nič kaj vesela ni bila obiska.

"Že spet po opravih?" je zbor del Matija. "Še trenutka nimam več zame!"

(Dalje prihodnjič)

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

EARN YOUR WINGS IN THE GROUND OBSERVER CORPS

Be a plane spotter...protect our nation from threat of air attack

The oceans once kept us safe from air attack. But today's long range bombers make these waters seem like small lakes.

If war comes, we must assume the Kremlin will strike first with more than 1,000 heavy bombers. To meet this threat, our Army, Navy and Air Force are now on 24-hour duty. But our radar screen may not be able to provide the all-important warning.

Your eyes and ears are needed to help detect hostile aircraft which may try to sneak through our defenses. You can do this job in the Ground Observer Corps as a civilian volunteer plane spotter.

Hundreds of thousands of patriotic men and women are already serving a few hours a week. Many more are needed. Earn your wings, do your part—you're really needed.

Keep your eye on the sky in the
GROUND OBSERVER CORPS

JOIN TODAY—CONTACT CIVIL DEFENSE

Telephone Number

Contributed as a public service by

Wake Up!
Sign Up!
Look Up!

ENAKOPRAVNOST